

287.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 22 kwietnia 1929 r.

o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na zaliczone do III kategorii stanowiska komorników sądów grodzkich w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu i w okręgu sądu okręgowego w Katowicach.

Na podstawie art. 264 § 1 i 2 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) zarządzam co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska komorników sądów grodzkich w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu i w okręgu sądu okręgowego w Katowicach, które to stanowiska zaliczono do III kategorii rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 października 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 825), winni odbyć jednoroczną służbę przygotowawczą (praktykę) i złożyć egzamin przepisany niniejszym rozporządzeniem.

§ 2. Do służby przygotowawczej mogą być dopuszczeni kandydaci, którzy odpowiadają warunkom określonym w art. 6, 7 i 8 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), jeżeli wykażą się dowodem ukończenia z dodatnim wynikiem szkoły powszechnej lub 3 klas szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej (§ 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r., Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 629), o ile od posiadania tego poziomu wykształcenia nie zostaną zwolnieni postanowieniem Ministra Sprawiedliwości, oraz, jeżeli wykażą, że ich stosunki majątkowe są uregulowane.

§ 3. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej należy wносить do właściwego prezesa sądu apelacyjnego, za pośrednictwem prezesa sądu okręgowego, w którego okręgu kandydat zamierza odbyć praktykę.

Do podania należy dołączyć metrykę urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, dowód posiadania wymaganego wykształcenia, oraz dokładny, przez kandydata samego ułożony i własnoręcznie spisany życiorys, w którym, między innymi, kandydat ma podać bliższe dane co do swoich stosunków rodzinnych i majątkowych, w szczególności, czy ma jakie długi, ewentualnie u kogo i w jakiej wysokości oraz, czy i kogo ma na swem utrzymaniu.

Przed przedstawieniem podania prezesowi sądu apelacyjnego prezes sądu okręgowego zasięga opinii lekarza urzędowego co do stanu zdrowia kandydata, w szczególności co do jego fizycznej zdatności do pełnienia obowiązków komornika i wydane orzeczenie dołącza do podania.

§ 4. O dopuszczeniu do służby przygotowawczej rozstrzyga prezes sądu apelacyjnego, który

w razie uwzględnienia podania oznacza zarazem sąd grodzki, w którym kandydat ma odbywać praktykę i o postanowieniu swem zawiadamia kandydata i naczelnika wyznaczonego sądu grodzkiego za pośrednictwem właściwego prezesa sądu okręgowego.

Naczelnik wyznaczonego sądu grodzkiego określa kandydatowi termin do zgłoszenia się do urzędowania.

§ 5. Służba przygotowawcza (praktyka) trwa zasadniczo rok.

W ciągu służby przygotowawczej, którą zasadniczo rozpoczyna się w sądzie grodzkim, kandydat przynajmniej przez 9 miesięcy ma być zajęty przy komorniku sądu grodzkiego. W ciągu tej służby powinien on należycie zaznajomić się z wszelkimi czynnościami, należącymi do zakresu działania komorników sądów grodzkich, tudzież z czynnościami kancelaryjno - manipulacyjnymi i czynnościami sądowymi, mającymi łączność z działalnością komornika.

Ogólny nadzór nad służbą przygotowawczą i jej kierownictwo przysługuje prezesowi sądu apelacyjnego, w którego okręgu kandydat został przyjęty na służbę przygotowawczą. Szczegółowy sposób zatrudnienia kandydata w czasie tej służby określa właściwy prezes sądu okręgowego, na wniosek naczelnika sądu grodzkiego, w którym kandydat odbywa praktykę.

Do czasu praktyki wlicza się okres czasu do trzech miesięcy z czasu służby przygotowawczej, przewidzianej w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 90) i w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 504); ponadto kandydatom, o których mowa w pierwszym z tych rozporządzeń, zalicza się do praktyki w całości okres służby przygotowawczej, odbytej u komornika sądu grodzkiego.

Do czasu praktyki nie wlicza się czasu, przez który kandydat nie pełnił jej z powodu choroby, urlopu lub odbywania służby wojskowej.

§ 6. Każda władza służbowa kandydata, po ukończeniu przez niego służby przygotowawczej w dziale podlegającym jej kierownictwu, winna w drodze służbowej złożyć prezesowi sądu apelacyjnego sprawozdanie, zawierające ocenę zachowania się kandydata w służbie i poza służbą, jego pilności, zdatności, uzdolnienia i kwalifikacji na komornika sądu grodzkiego.

Po upływie roku prezes sądu apelacyjnego — na podstawie powyższych sprawozdań — ocenia, czy wynik służby przygotowawczej można uważać za zadowalający i ocenę tę podaje do wiadomości kandydata, za pośrednictwem właściwego prezesa sądu okręgowego, przyczem, jeśli ocena jest ujemna, bądź zwalnia kandydata ze służby, bądź zawiadamia go, iż na jego prośbę — wniesioną w terminie równocześnie mu zakreślonym — może mu być przedłużona służba przygotowawcza.

Przedłużenie takie musi opiewać na ściśle określony czas, nie dłuższy jednak, niż dwa lata.

Jeżeli ocena służby przygotowawczej w dodatkowym okresie wypadnie również ujemnie, należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 7. Kandydaci, którzy co najmniej przez dwa lata byli urzędnikami prowizorycznymi lub pracownikami kontraktowymi w sądach i urzędach zarządu i wymiaru sprawiedliwości i w tym czasie przynajmniej przez dziesięć miesięcy pełnili należycie czynności komornika sądu grodzkiego z polecenia albo pomocniczego i mają bardzo dobre kwalifikacje, oraz posiadają warunki określone w § 2 niniejszego rozporządzenia, mogą być na swoją prośbę przez prezesa sądu apelacyjnego dopuszczeni do egzaminu na stanowiska komorników sądów grodzkich w podanych w § 1 okręgach sądowych, bez odbycia praktyki, przepisanej § 5 niniejszego rozporządzenia.

Postanowienia te mają analogiczne zastosowanie także względem niższych funkcjonariuszów sądowych, o ile ci posiadają warunki wyszczególnione w § 2 niniejszego rozporządzenia, mają bardzo dobre kwalifikacje i przynajmniej przez dwa lata pełnili należycie czynności komornika sądu grodzkiego z polecenia lub pomocniczego.

§ 8. W wypadkach wyjątkowych Minister Sprawiedliwości — na wniosek prezesa sądu apelacyjnego — może kandydata zwolnić w części lub w całości od odbycia służby przygotowawczej.

§ 9. Po ukończeniu pierwszego, a przed upływem trzeciego roku służby przygotowawczej z dodatnim wynikiem, kandydat winien poddać się egzaminowi.

W razie niepoddania się egzaminowi w ciągu trzech lat od wstąpienia do służby, a w razie przedłużenia kandydatowi służby przygotowawczej (§ 6) w ciągu roku od zawiadomienia go o zadawalającym wyniku dodatkowej służby przygotowawczej, należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 10. Podania o dopuszczenie do egzaminu należy wnosić w drodze służbowej do prezesa sądu apelacyjnego, który rozstrzyga o dopuszczeniu do egzaminu i o postanowieniu swem zawiadamia kandydata za pośrednictwem właściwego prezesa sądu okręgowego, który w razie uwzględnienia prośby o dopuszczenie do egzaminu oznacza równocześnie termin egzaminu i skład komisji egzaminacyjnej.

§ 11. Komisja egzaminacyjna ustanawia się przy sądach okręgowych.

Komisje składają się z przewodniczącego, jego zastępcy i odpowiedniej ilości członków, mianowanych na okres dwuletni z pośród sędziów i urzędników II i III kategorii, urzędujących w siedzibie sądu okręgowego.

Przewodniczącego i jego zastępcę mianuje z pośród sędziów prezes sądu apelacyjnego na wniosek właściwego prezesa sądu okręgowego, pozostałych członków mianuje prezes sądu okręgowego z pośród podległych mu, doświadczonych urzędników II i III kategorii, szczególnie obznajomionych z czynnościami komorników sądów grodzkich.

Komisje egzaminują w gronie trzech członków, mianowicie przewodniczącego, jednego członka z grona urzędników II kategorii i jednego członka

z grona urzędników III kategorii (komorników sądów grodzkich).

W razie braku odpowiedniego kandydata wśród grona urzędników III kategorii, prezes sądu okręgowego może także trzeciego członka komisji egzaminacyjnej mianować z pośród podległych mu urzędników II kategorii.

Przewodniczący oznacza kolejność egzaminowania i sam bierze w niem czynny udział.

Przy głosowaniach przewodniczący oddaje głos ostatni, uchwały komisji zapadają większością głosów i są ostateczne.

§ 12. Egzamin jest pisemny i ustny. Egzamina nie odbywają się publicznie. Egzamin ustny winien się odbyć najpóźniej w terminie trzydniowym po egzaminie pisemnym.

Egzamin pisemny może się odbywać jednocześnie z kilku kandydatami.

§ 13. Przedmiotem egzaminu pisemnego mają być tematy wybrane przez komisję egzaminacyjną na wniosek poszczególnych egzaminatorów — z zakresu czynności egzekucyjnych doręczeń protestu weksli oraz sposobu obliczania kosztów i procentów.

Przy wyborze zadań komisja winna baczyć na to, by kandydat o średnim uzdolnieniu mógł wypracować dane mu zadanie w ciągu sześciu godzin. Po upływie ośmiu godzin kandydat winien oddać opracowanie, bez względu na to, czy je ukończył.

Egzamina pisemne odbywają się w lokalu urzędowym pod nadzorem jednego z członków komisji, lub innego urzędnika, wyznaczonego przez prezesa sądu okręgowego w porozumieniu z przewodniczącym komisji egzaminacyjnej.

Przy opracowywaniu zadań kandydat winien mieć możność korzystania ze zbiorów ustaw, rozporządzeń, dzienników urzędowych i przepisanych druków; niedopuszczalną jest wszelka inna pomoc, w szczególności porozumiewanie się kandydatów między sobą lub z innymi osobami. Kandydatów, nie stosujących się do tego postanowienia, komisja egzaminacyjna może na wniosek urzędnika, pod którego nadzorem odbywa się egzamin, wykluczyć od składania egzaminu na przeciąg trzech miesięcy. Kandydat po ukończeniu wypracowań, a przed opuszczeniem lokalu urzędowego, oddaje je urzędnikowi sprawującemu nadzór, który stwierdza na wypracowaniu czas rozpoczęcia i ukończenia wypracowania i zaopatruje każdy arkusz wypracowania swym podpisem, poczem doręcza je przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej.

§ 14. Przy egzaminie ustnym kandydat winien wykazać:

1) ogólną znajomość zasad ustawy konstytucyjnej, ustroju władz i urzędów państwowych i samorządowych i przepisów ustawy o państwowej służbie cywilnej;

2) znajomość zasad organizacji sądów i urzędów zarządu i wymiaru sprawiedliwości;

3) znajomość przepisów kancelaryjno-manipulacyjnych;

4) dokładną znajomość tych wszystkich przepisów i postanowień, które mają zastosowanie przy załatwianiu czynności, należących do zakresu działania komorników sądów grodzkich w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu i w okręgu sądu okręgowego w Katowicach.

Prócz tego kandydat powinien przy ustnym egzaminie objaśnić załatwienie tematów egzaminu pisemnego.

Prezesi sądów apelacyjnych w Katowicach, Poznaniu i Toruniu — w porozumieniu z przewodniczącymi komisji egzaminacyjnych — układają szczegółowe zestawienia przepisów i postanowień, o których wyżej mowa w ustępie pierwszym punkt 4 i zestawienia te, po raz pierwszy w ciągu 60 dni po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, a następnie ich uzupełnienia w ciągu listopada każdego roku przedłożą Ministerstwu Sprawiedliwości, które, po zatwierdzeniu, ogłosi je w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości.

Komisja egzaminacyjna winna zwrócić przede wszystkim uwagę na to, czy i w jakim stopniu kandydat posiada znajomość pojmowania i praktycznego stosowania obowiązujących ustaw i przepisów w zakresie służby komorników sądów grodzkich w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu i w okręgu sądu okręgowego w Katowicach.

§ 15. Egzamin ustny można odbywać jednocześnie z kilku kandydatami, nie więcej jednak, jak z trzema. Egzamin przeprowadzony z jednym kandydatem nie może trwać dłużej, niż godzinę, a z kilku kandydatami, z reguły nie dłużej, jak dwie godziny.

§ 16. Jeżeli komisja egzaminacyjna uzna jednomyślnie wypracowania pisemne za nieudane, uważa się wynik egzaminu, bez ustnego już egzaminowania, za „nieodstateczny”.

Wyniki egzaminu ocenia się z równomiernem uwzględnieniem pisemnego i ustnego egzaminu następującymi stopniami:

1) „bardzo dobry” — jeżeli kandydat wykazał wybitną i bardzo dokładną znajomość przedmiotów egzaminu,

2) „dobry” jeżeli kandydat wykazał dokładną znajomość przedmiotów egzaminu,

3) „dostateczny” — jeżeli wiadomości kandydata są wystarczające,

4) „nieodstateczny” — jeżeli wiadomości kandydata są niewystarczające.

W razie nieodstatecznego wyniku egzaminu komisja oznacza termin powtórzenia egzaminu. Termin ten nie może być krótszy, niż trzy miesiące, nie dłuższy jednak, niż rok.

Kandydat, który w ciągu określonego mu terminu do powtórzenia egzaminu nie wniesie prośby o ponowne dopuszczenie go do egzaminu, zostaje ze służby zwolniony.

O wyniku egzaminu należy zawiadomić właściwego prezesa sądu apelacyjnego.

W razie ponownego nieodstatecznego wyniku nie wolno egzaminu powtarzać, a kandydata należy

zwolnić ze służby; równocześnie właściwy prezes sądu apelacyjnego powinien zawiadomić o wykluczeniu kandydata od ponawiania egzaminu dwóch pozostałych prezesów sądów apelacyjnych, znajdujących się na obszarze mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia.

§ 17. W wypadkach, w których wynik pierwszego lub ponownego egzaminu jest dla kandydata niepomyślny, komisja ma prawo uznania, że kandydat nadaje się do objęcia stanowiska III kategorii z wykluczeniem stanowiska „komornika sądu grodzkiego” i wówczas ustala zarazem stopień uzdolnienia kandydata w myśl zasad podanych w ustępie 2 § 16.

Na podstawie tego orzeczenia komisji egzaminacyjnej kandydat może prosić o nadanie mu stanowiska urzędnika III kategorii już bez obowiązku odbywania osobnej służby przygotowawczej i poddawania się egzaminowi przewidzianemu dla kandydatów tej kategorii rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 504).

§ 18. Komisja egzaminacyjna dla kandydatów na komorników sądów grodzkich prowadzi księgę protokołów egzaminów, zawierającą następujące przedziały: 1) liczbę bieżącą, 2) dzień egzaminu, 3) skład komisji, 4) nazwisko kandydata, 5) wymienienie, który raz kandydat poddaje się egzaminowi, 6) ostateczny wynik egzaminu, 7) podpisy członków komisji.

§ 19. Na dowód poddania się egzaminowi kandydat otrzymuje świadectwo wystawione przez komisję egzaminacyjną według dołączonego wzoru.

Świadectwo ma być podpisane przez wszystkich członków komisji i zaopatrzone pieczęcią tego sądu okręgowego, przy którym urzęduje komisja.

§ 20. Kandydatom, którzy pełnią służbę nie w siedzibie komisji egzaminacyjnej i poddają się po raz pierwszy egzaminowi, należą się koszty podróży i normalne diety.

§ 21. Kandydaci na stanowiska wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia, którzy jako aplikanci sądowi odbyli roczną aplikację, albo którzy złożyli z dodatnim wynikiem egzamin przepisany ordynacją dla komorników sądowych z dnia 23 marca 1914 r. (Dz. pr. Min. Spr. str. 289), lub którzy złożyli egzamin przepisany dla kandydatów na stanowiska II kategorii w zarządzie centralnym Ministerstwa Sprawiedliwości, jako też w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 1926 Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 90) z zakresu przepisów i postanowień, obowiązujących na obszarze sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu i sądu okręgowego w Katowicach, albo którzy złożyli egzamin na sekretarza sądowego przepisany w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu rozporządzeniem Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 3 marca 1920 (Dz. Urz. Min. b. dz. prusk. Nr. 11, poz. 97), względnie w okręgu sądu okręgowego w Katowicach rozpo-

rzządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 396), wolni są od odbywania służby przygotowawczej i od składania egzaminu przepisane go niniejszem rozporządzeniem.

Kandydaci, którzy złożyli z pomyślnym wynikiem egzamin przepisany dla kandydatów na stanowiska III kategorii w Zarządzie Centralnym Ministerstwa Sprawiedliwości, jako też w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 504), lub którzy w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu złożyli egzamin przepisany dla podsekretarza sądowego (rozporządzenie Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 3 marca 1920 r. Dz. Urz. tegoż Ministerstwa Nr. 11, poz. 99, str. 252), a w okręgu sądu okręgowego w Katowicach egzamin przepisany dla rejestratora sądowego lub podsekretarza sądowego (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 czerwca 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 397), którzy w charakterze urzędnika przez 9 miesięcy lub w charakterze niższego funkcjonariusza przez 2 lata pełnili należycie czynności komornika sądu grodzkiego z polecenia lub pomocniczego, mają być przy egzaminie ustnym egzaminowani tylko z przedmiotów wyszczególnionych w punkcie 4 ustępu pierwszego § 15 niniejszego rozporządzenia.

§ 22. W wyjątkowych wypadkach Minister Sprawiedliwości na wniosek właściwego prezesa sądu może zwalniać poszczególnych kandydatów na stanowiska wymienione w § 1 od egzaminu przepisane go niniejszem rozporządzeniem.

§ 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, wydane w przedmiocie unormowanym niniejszem rozporządzeniem.

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Wzór do § 18 rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 1929 r. (poz. 287).

L. księgi prot. egz.

Świadectwo.

Pan
 charakter służbowy
 poddał się w dniach
 na zasadzie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 287) po raz egzaminowi na stanowisko komornika sądu grodzkiego dla okręgów sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu i okręgu sądu okręgowego w Katowicach i złożył go z wynikiem

Dnia 19

(pieczęć)

Komisja egzaminacyjna przy
 sądzie okręgowym w

Przewodniczący komisji

Członkowie komisji